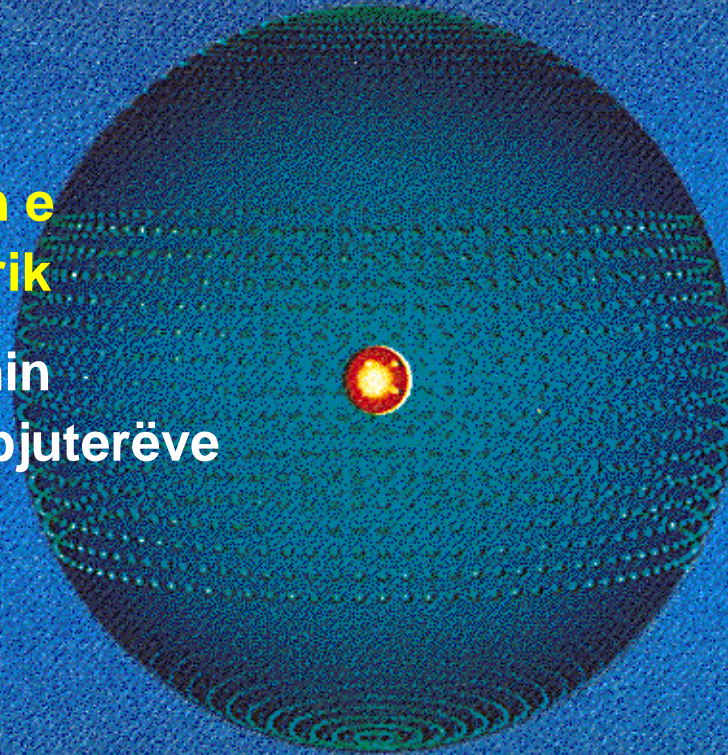

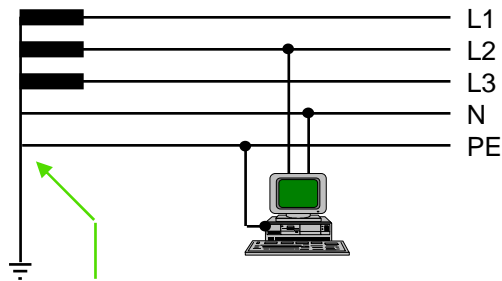
Si mundeni ju t'ju shmangeni dëmeve?

1. Me përmirsimin e
instalimit elektrik
2. Me ristrukturimin
e rrjetit të kompjuterëve

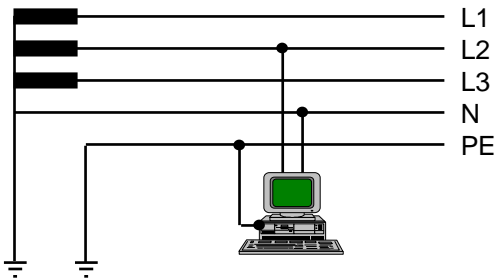
Të fillojmë me instalimin elektrik:

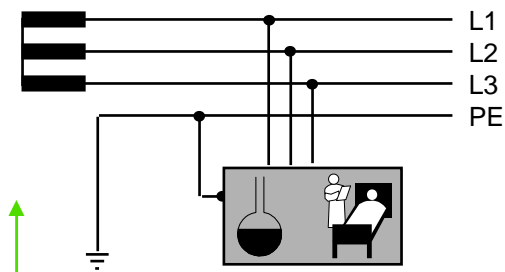

Sistemi - T N

Sistemi - T T

Sistemi - I T

Në tërë botën në përdorim janë tri sisteme të ndryshme të furnizimit me rrymë:

Sistemi - TN, TT dhe IT

Dy shkronjat e para tregojnë raportin e tokëzimit në mes burimit të rrymës dhe trupit të aparatit.

T = tokëzim direkt (Terra)

I = Burimi i rrymës kundrejt tokës është i izoluar

N = trupi i aparateve lidhet me pikën e Neutralit të burimit të rrymës.

Te përdorimi i shpeshtë i **Sistemit - TN** janë tri variante:

Sistemi TN-C, TN-C-S dhe TN-S.

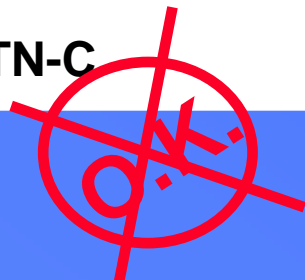
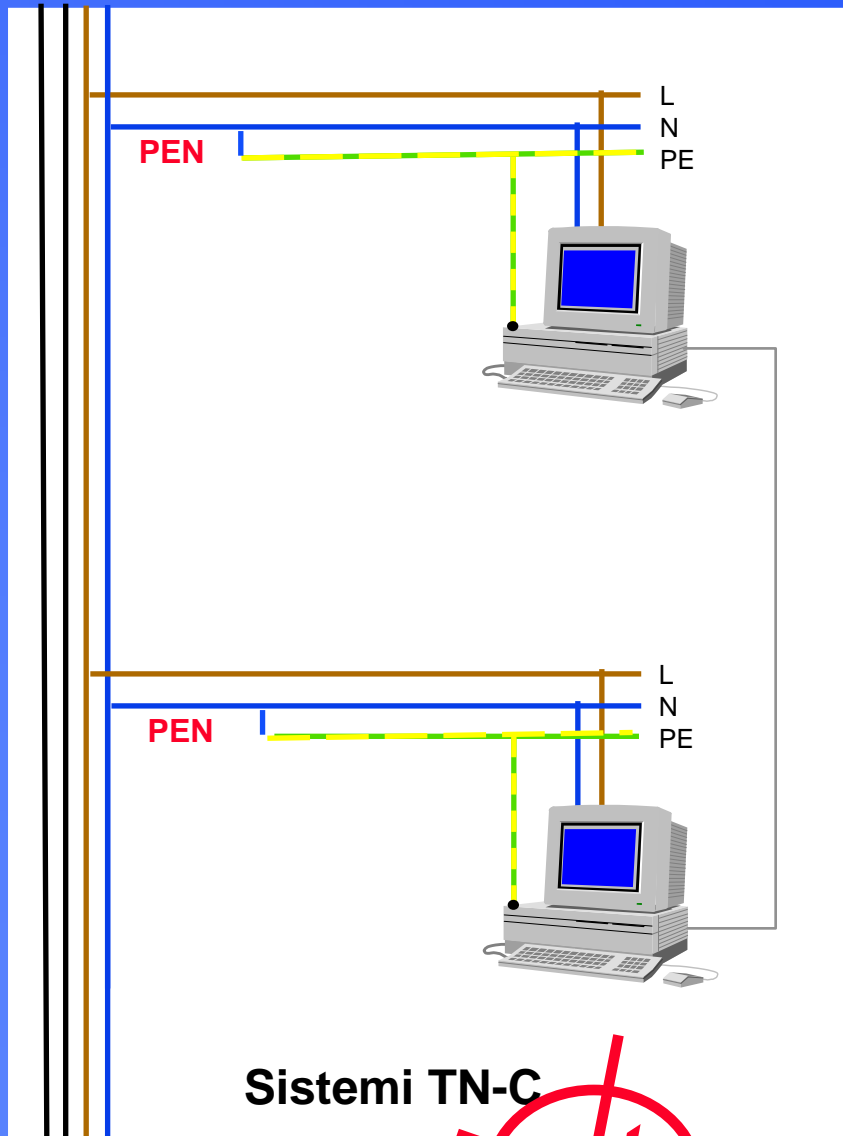
Shumë rrallë përdoret **Sistemi - TT**, ndërsa në disa shtete apo anë kërkohej

Sistemi - IT ka përdorim vetën në vende të caktuara.

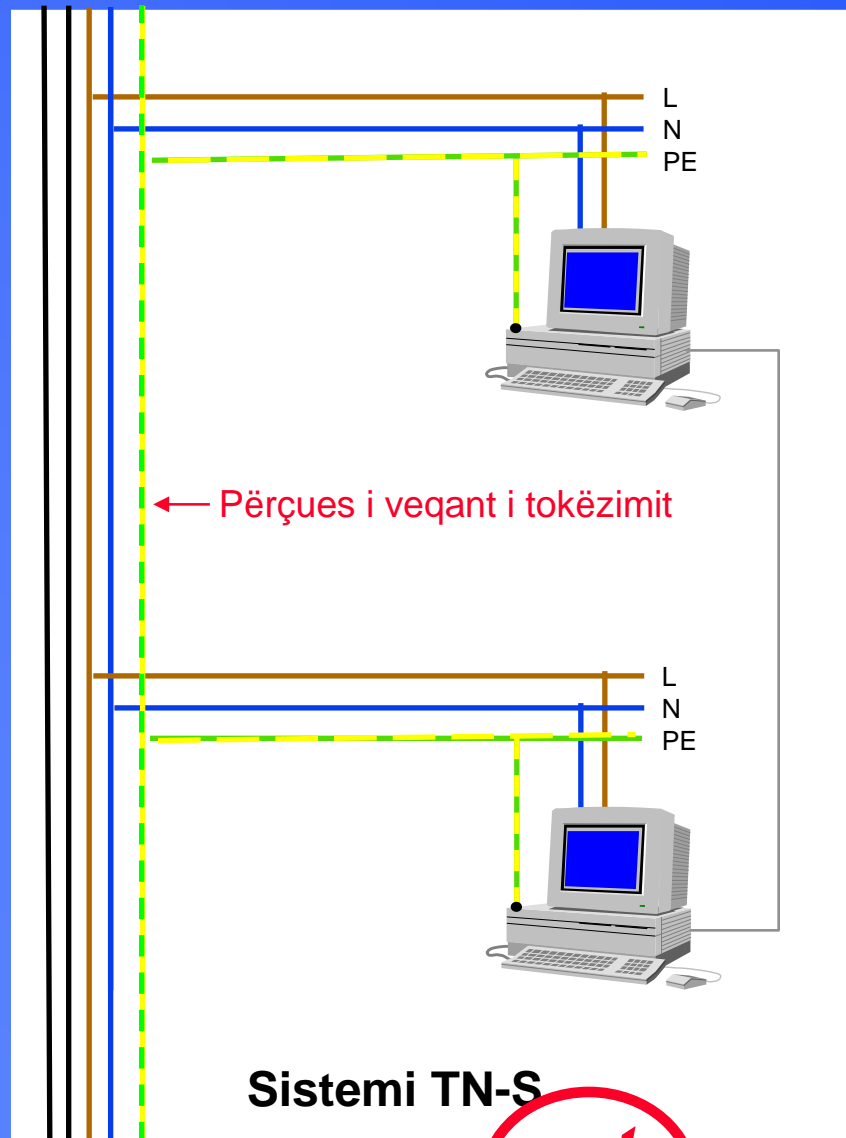
Sistemet TN-C

Te shembujt e ilustruar deri tani bëhet fjalë për të ashtuquajturat sisteme TN-C-S ose sisteme TN-C, te të cilat përçuesi i tokëzimit (PE) ishte i kombinuar (combined) me përçuesin e neutralit (N), që të kursehen përçues. Nga PE dhe N kemi përçuesin PEN. Siq e pamë deri më tani, për aparate të lidhura në rrjet kompjuterik janë shumë të dëmshme.

Çdo sistem për furnizimin e rrymës me përçuesin PEN për përdorimin e aparateve EDV është i papërshtatshëm!

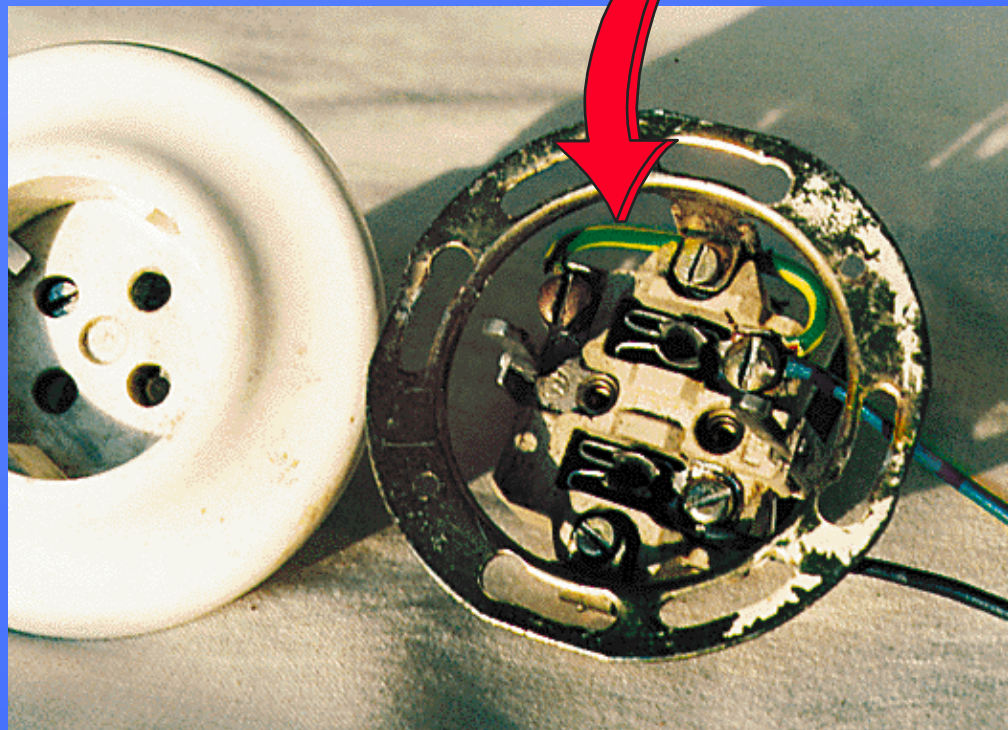

Sistemet TN-S

Ju do të duhej t'a ndryshoni instalimin tuaj elektrik në një rrjet TN-**S**. Për këtë novojitet një përçues i veqant (s)eparated) i tokëzimit. Alle Urat në mes të përçuesve të tokëzimit dhe neutralit duhet të menjahohen. Nuk ka përçues PEN- në këtë sistem.

Punët në instalime elektrike të bëhen vetëm nga tekniku!

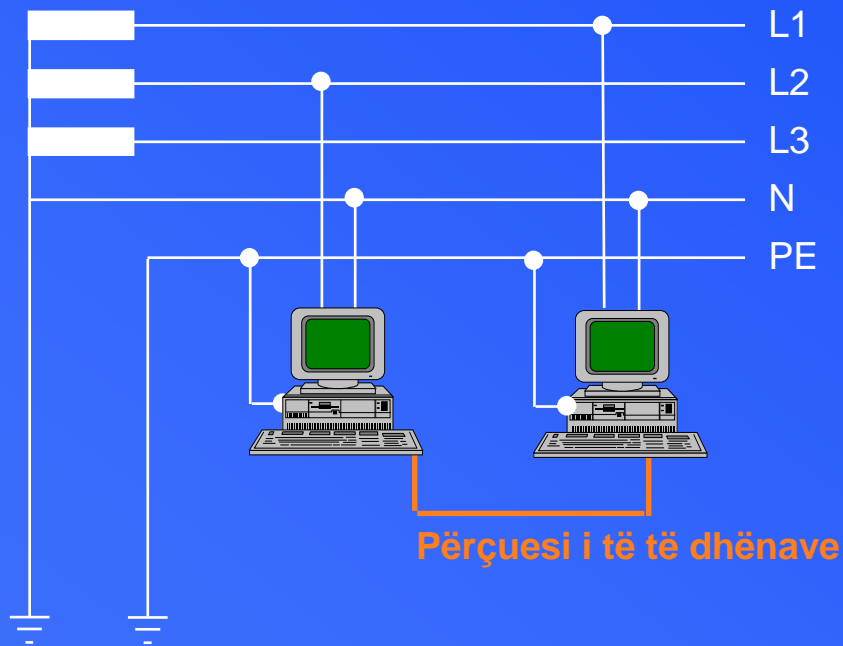
Këtu gjndet një urë në një prizë të vjetër.

Vazhdo

Me rëndësi në sistemin TN-S:

Në **asnjë vend** të sistemit furnizues të rrymës nuk guxon të ketë ura në mes përçuesve të tokëzimit dhe neutralit, përveq në kutinë kyqëse shtëpiake!

Ura mund të ketë gjithkund, p.sh. Në ashensor, UPS dhe në shpërndarës. Për këtë arsye furnizimi i rrymës duhet të kontrollohet gjithmonë, p.sh. Nga një kontrollues për rryma diferenciale.

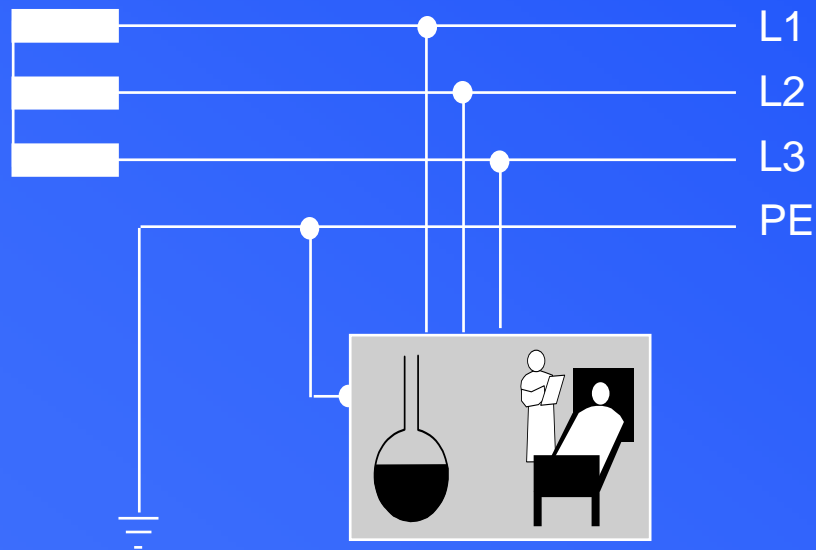
Sistemi - T T

Në disa vende furnizimi me rryme realizohet me sistemin TT.

Këtu trupat e aparateve nuk janë të lidhur direkt me përçuesin e neutralit, por të tokëzuar direkt. Përçuesi i tokëzimit është i lirë nga rryma.

Sistemi TT për aparate EDV është kryesisht i përshtatshëm, mirëpo duhet të keni kujdes që tokëzimi të jetë ($R < 10 \text{ Ohm}$).

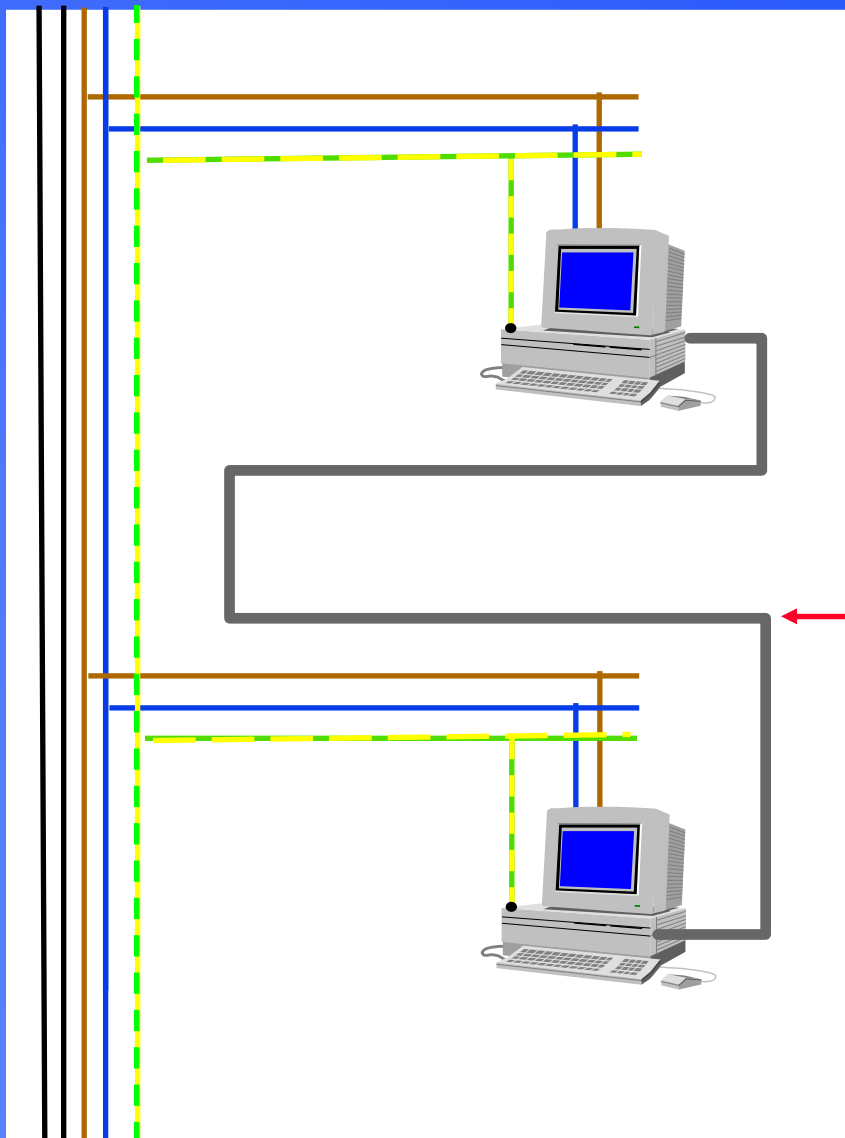
Sistemi - IT

Sistemi IT ka përdorim në ato vende ku puna aparateve duhet të jetë e siguruar nga çkyçja, si p.sh. në salla operacioni, ose në industrinë kimike ku i tërë procesi i punës duhet të jetë i siguruar nga çkyçja.

Sistemi IT është i papërshtatshëm për aparate EDV, për arsye se filterët e tyre nuk janë të mjaft të përsosur.

Vazhdo

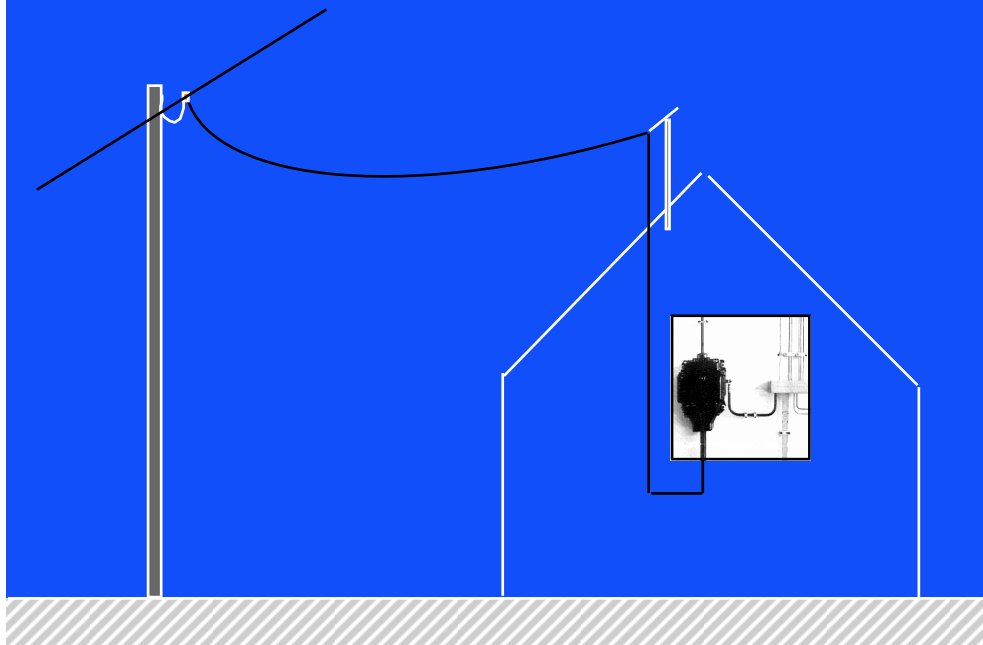
Edhe te sistemet TN-S dhe TT
duhet të kini parasysh:

Që ti ikni shpërndarjes
së vetëtimës, mos
vendosni përçues të të
dhënave në muret e
jashtme të objektit.

Te përçuesit në ajr:

Informacione mbi paisjet e përshtatshme për mbtension në kutinë kyçëse shtëpiake i gjeni te kompania e furnizimit me rryme si dhe te kompania e telefonisë.

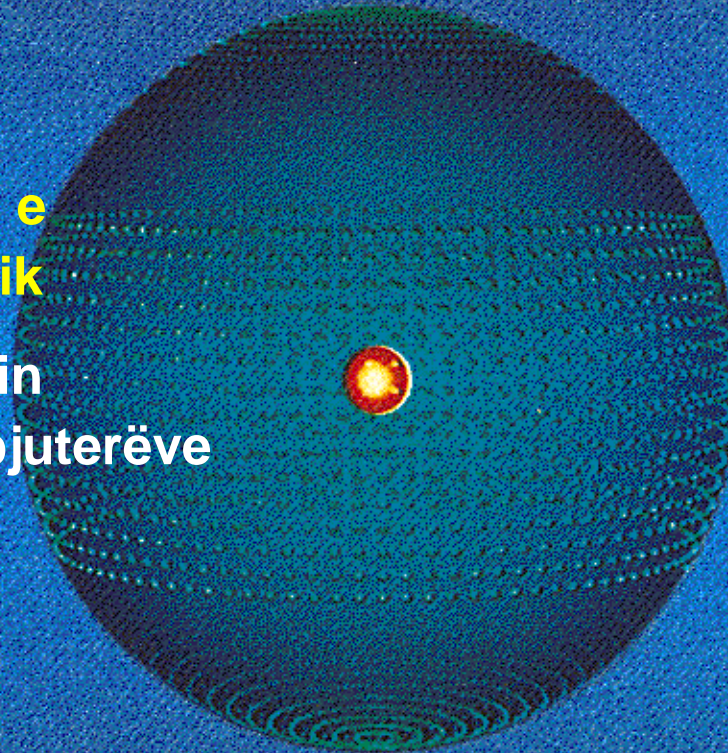

Vazhdo

Si mundeni ju t'ju shmangeni dëmeve?

1. Me përmirsimin e instalimit elektrik
2. Me ristrukturimin e rrjetit të kompjuterëve

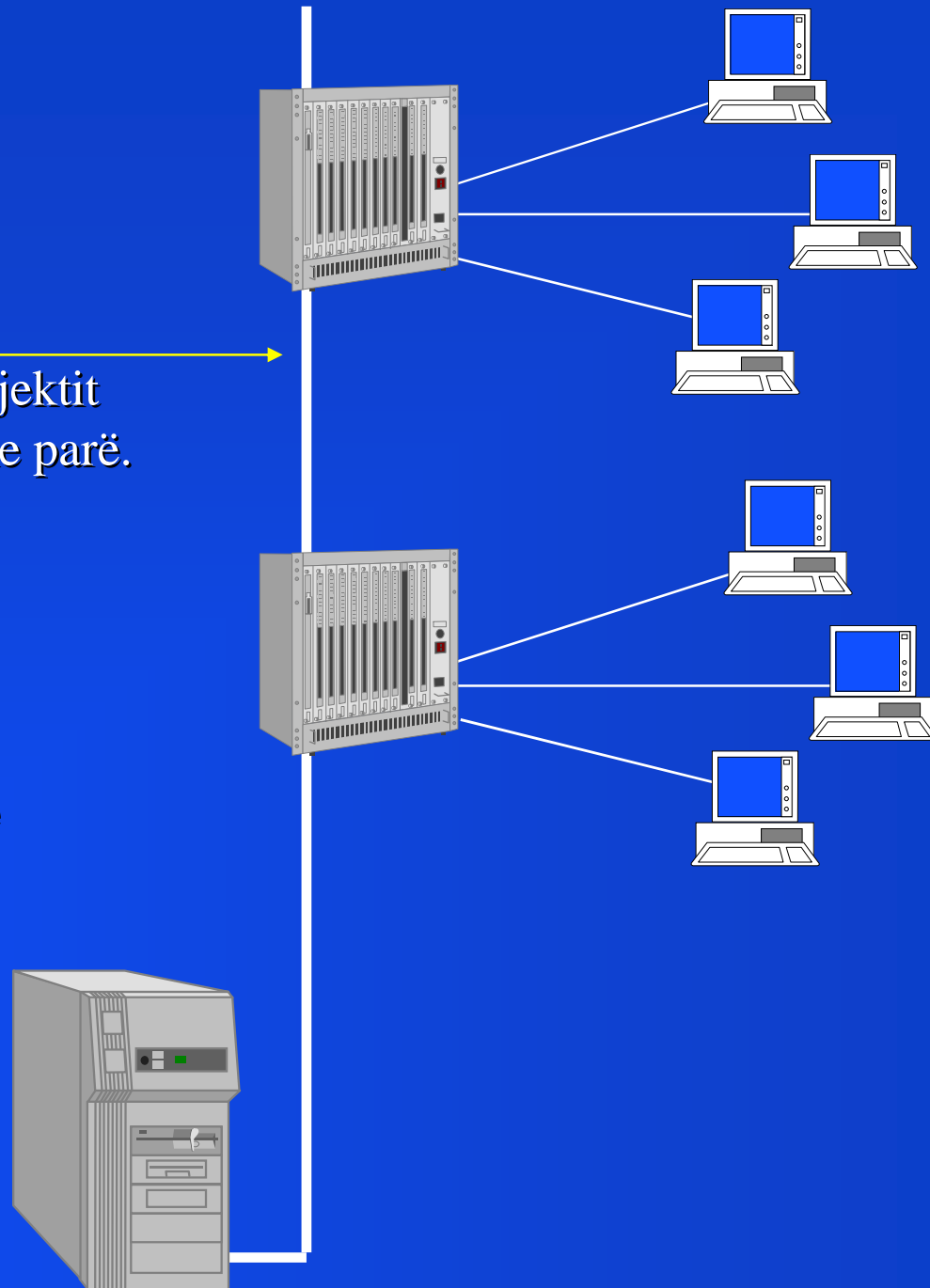

Një ndërhyrje në instalimet elektrike në shumicë e rasteve nuk është e lehtë për arsye objektive. Si alternativë mbetet që të merrni masa në rrjetin e të të dhënave.

Përdorimi i **Fibrave optike**
në mes pjesëve apo kateve të objektit
menjanon problemet e cekura me parë.

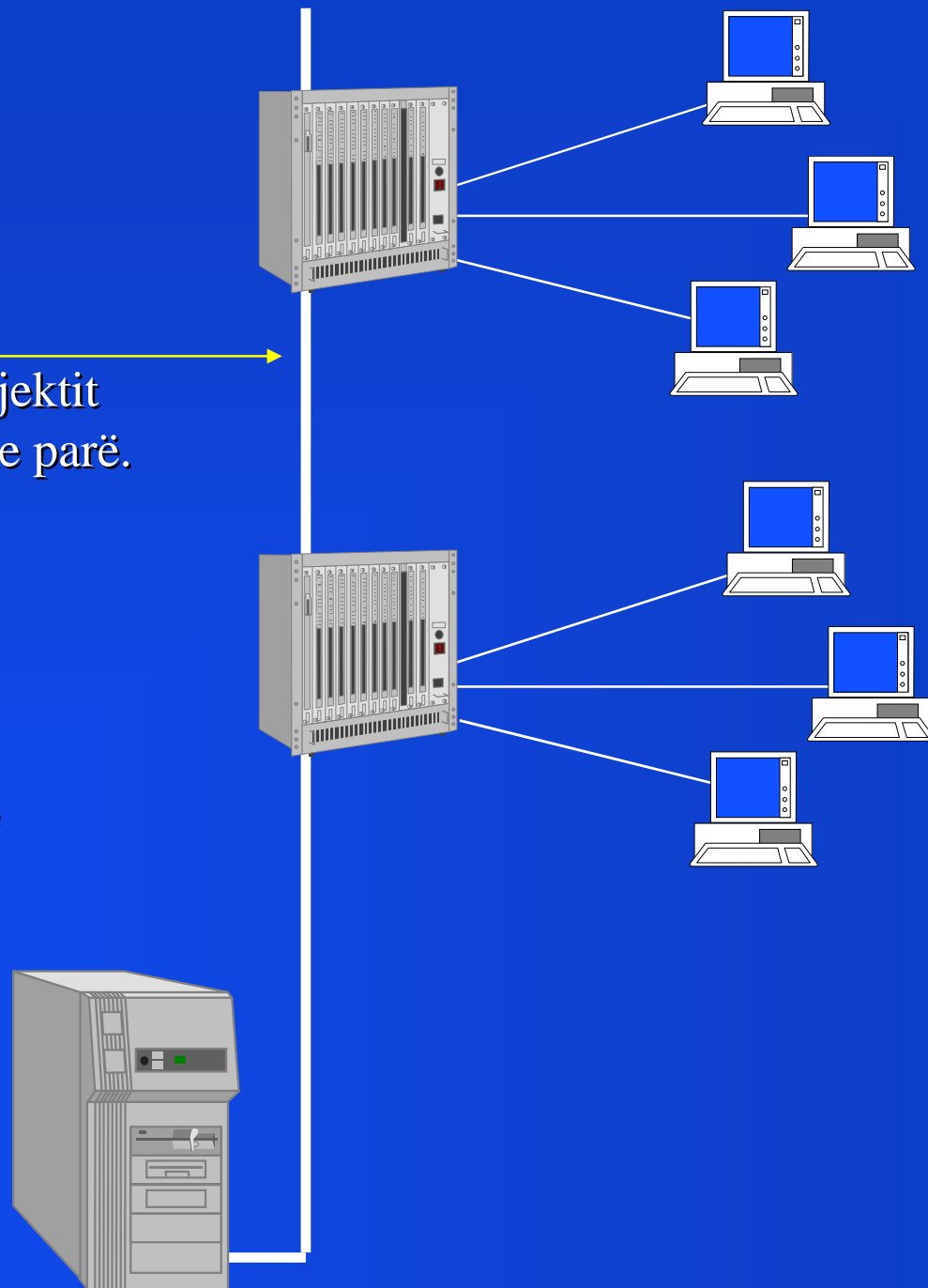
- Ska rryma kthyese në përçuesit e të të dhënave
- Ska pengesa gjatë transferimit të të dhënave
- Ska rryma induktive nga vetëtima

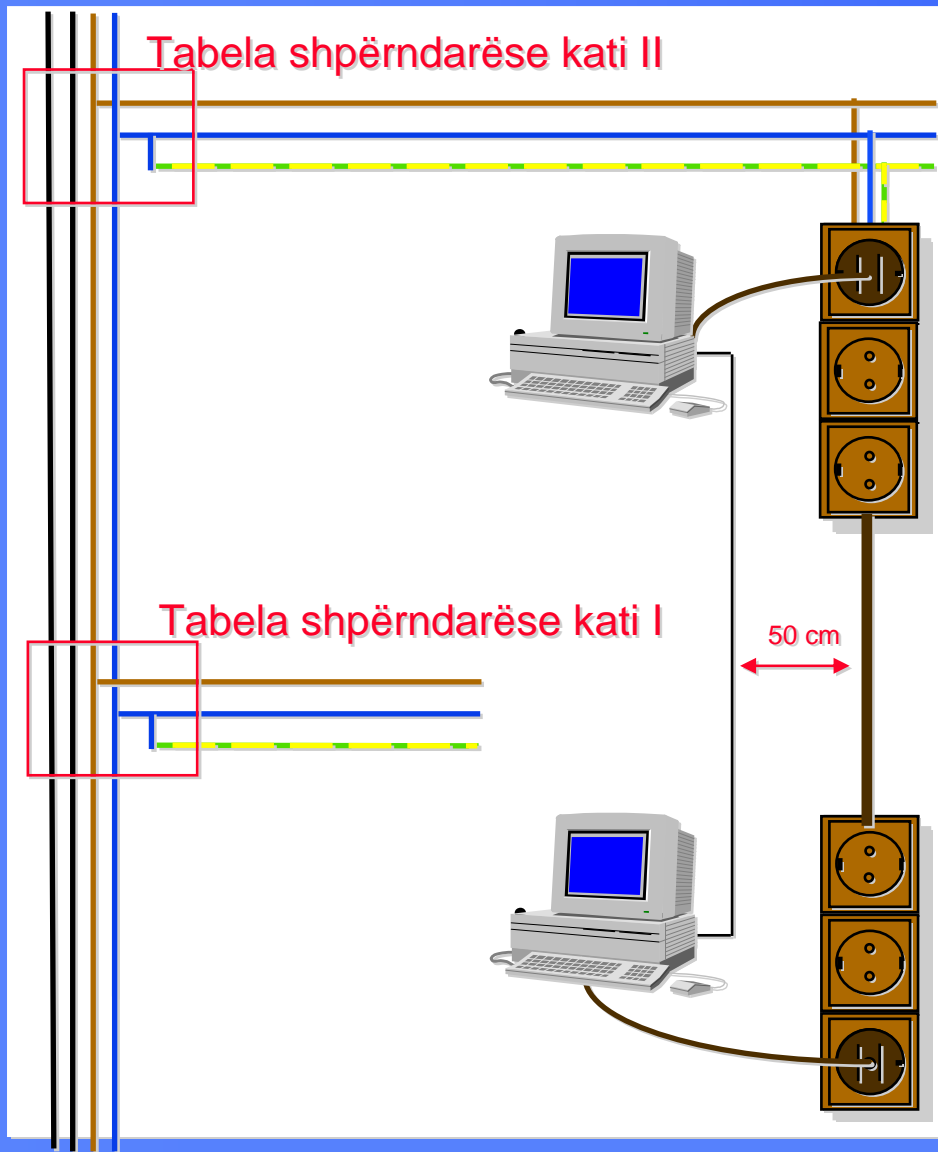

Përdorimi i **Fibrave optike**
në mes pjesëve apo kateve të objektit
menjanon problemet e cekura me parë.

- Ska rryma kthyese në përçuesit e të të dhënave
- Ska pengesa gjatë transferimit të të dhënave
- Ska rryma induktive nga vetëtimia

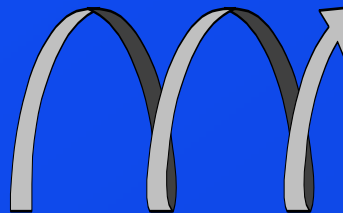
Rrjeta të vogla

Te rrjetat e vogla të të dhënave është më lirë, që furnizimi i rrymës të bëhet prej atij kati .

Që të menjanoni pengesat në rrjet, do të duhej të mbani një distancë prej 0,5m në mes përçuesve.

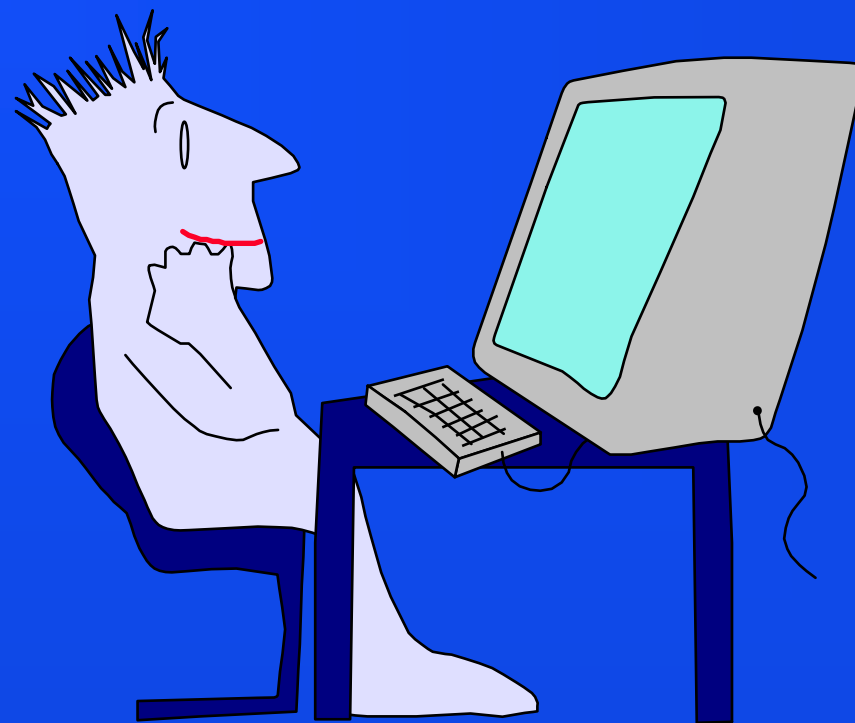
Aparatet periferike në përçuesit serik

Për përçues serik në mes objekteve të ndryshme ekzistojnë fibra optike me çmim të volitschëm që mund t'i montoni vetë.

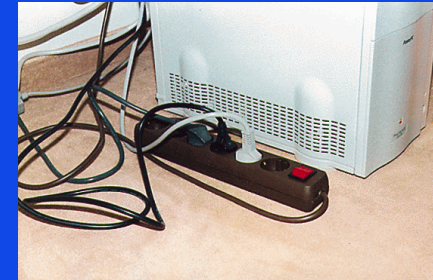

Me këto 5 këshilla jini në anën e sigurtë:

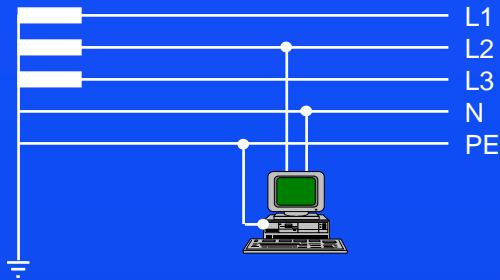
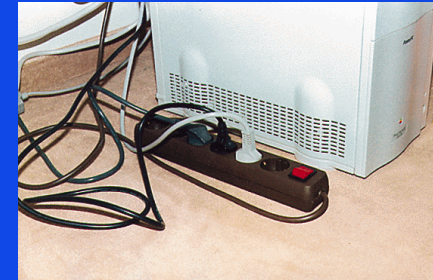
Me këto 5 këshilla jini në anën e sigurtë:

Të gjitha aparatet e një vendi të punës në një prizë shumëfishëshe

Me këto 5 këshilla jini në anën e sigurtë:

Të gjitha aparatet e një vendi të punës në një prizë shumëfishëshe

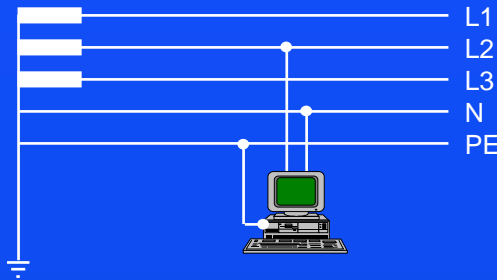
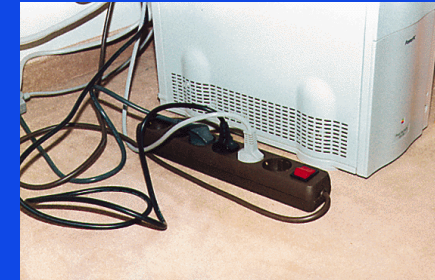

Nese është i mundur instalimi i një sistemi furnizues të rymës TN-S ose TT

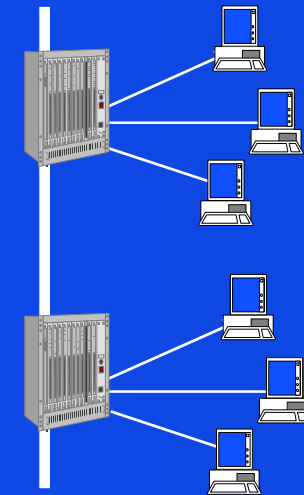
Me këto 5 këshilla jini në anën e sigurtë:

Të gjitha aparatet e një vendi të punës në një prizë shumëfishëshe

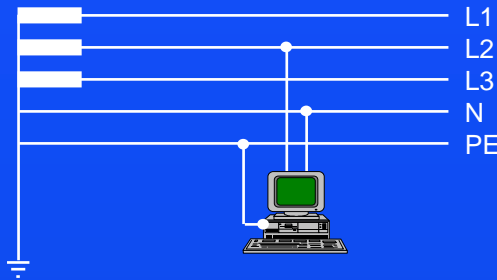
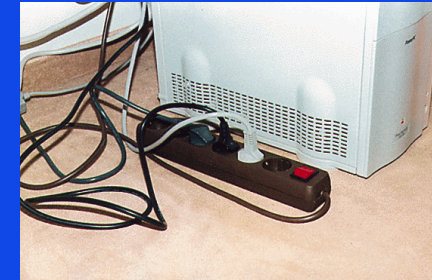
Nese është i mundur instalimi i një sistemi furnizues të rymës TN-S ose TT

Përdorni fibra optike në mes pjesëve apo kateve të ndryshme të objektit

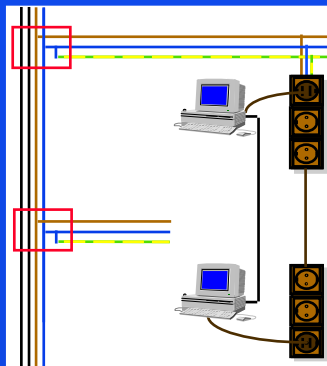
Me këto 5 këshilla jini në anën e sigurtë:

Të gjitha aparatet e një vendi të punës në një prizë shumëfishëshe

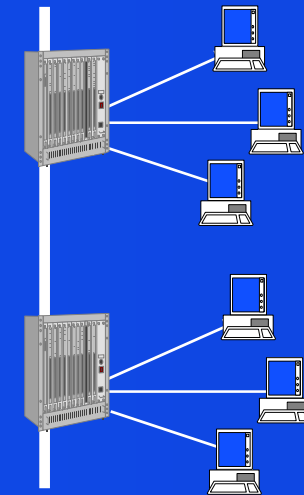

Nese është i mundur instalimi i një sistemi furnizues të rymës TN-S ose TT

Përdorni fibra optike në mes pjesëve apo kateve të ndryshme të objektit

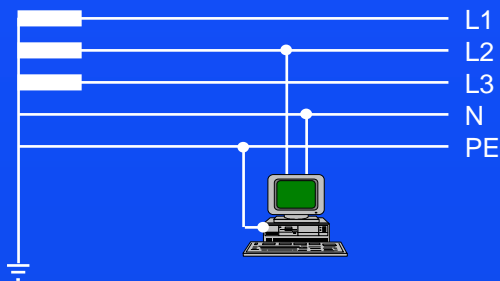

Te rrjetat e vogla e të të dhënave furnizimi me rrymë po nga ai kat

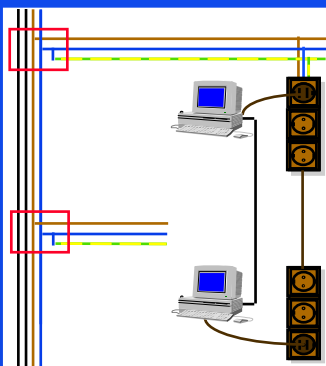
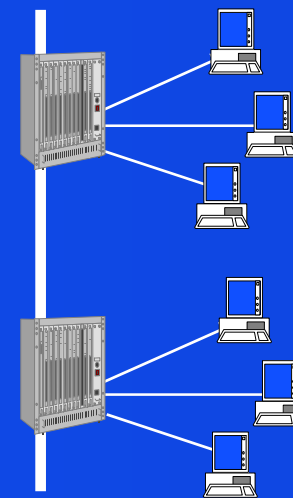
Me këto 5 këshilla jini në anën e sigurtë:

Të gjitha aparatet e një vendi të punës në një prizë shumëfishëshe

Nese është i mundur instalimi i një sistemi furnizues të rymës TN-S ose TT

Përdorni fibra optike në mes pjesëve apo kateve të ndryshme të objektit

Te rrjetat e vogla e të të dhënave furnizimi me rrymë po nga ai kat

Te përçuesit e gjatë serik përdorni fibra optike

